

ISSN 0005-8777

Benelux-Publicatieblad

Jaargang 2013
Nummer 2
Datum uitgifte 14/02/2013

Jaarplan

3

Jaarplan 2013

3

Gemeenschappelijk Werkprogramma

32

Gemeenschappelijk Werkprogramma 2013-2016

32

Jaarplan

Jaarplan 2013

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Rol van het Secretariaat-Generaal	6
2.1.	De spil van de Benelux-samenwerking	6
2.2.	Rol van het Secretariaat-Generaal	6
3.	Interne markt en economische unie	7
3.1.	Energiebeleid	7
3.2.	Voedselveiligheids-, diergezondheids- en dierenwelzijnsaangelegenheden	9
3.3.	Samenwerking in de grensgebieden	9
3.4.	Verkeer en vervoer	10
3.5.	Economische samenwerking	12
3.6.	Intellectuele eigendom	12
3.7.	Consumentenbescherming	13
3.8.	Ondernemerschap	13
4.	Duurzame ontwikkeling	14
4.1.	Ruimtelijke ordening	14
4.2.	Milieu en Duurzaamheid	16
4.3.	Natuurbehoud en landschapsbescherming	16
4.4.	Jeugdbeleid	17
4.5.	Sociale cohesie en grensarbeid	18
5.	Justitie en binnenlandse zaken	19
5.1.	Politie en veiligheid	19
5.2.	Rampenbestrijding en crisisbeheersing	20
5.3.	Personenverkeer	21
5.4.	Justitiële samenwerking	22
5.5.	Samenwerking op het gebied van drugsbestrijding	22
5.6.	Spoeisende geneeskundige hulpverlening	23

5.7.	Fiscale samenwerking en strijd tegen de fraude	23
5.8.	Strijd tegen grensoverschrijdende sociale fraude	24
6.	Samenwerking met andere (deel)staten	25
6.1.	Noordrijn-Westfalen	25
6.2.	Andere regionale samenwerkingsverbanden en -structuren	26
7.	Nieuwe samenwerkingsmogelijkheden	27
7.1.	E-governance en administratieve vereenvoudiging	27
7.2.	Digitale geo-informatie	28
7.3.	Andere initiatieven	28
8.	Contacten Benelux Secretariaat-Generaal	29

1. Inleiding

Het voorbije jaar blijft ons bij als een jaar van economische en financiële crisis. De crisis liet zich voelen in onze drie lidstaten. Willen we de welvaart en het welzijn van onze burgers in de toekomst veiligstellen, dan is het nodig om ook op lange termijn te kijken en in te zetten op duurzame maatregelen. Wij zijn ervan overtuigd dat de Benelux-samenwerking ertoe kan bijdragen oplossingen te bieden op bepaalde beleidsdomeinen. Door onze krachten te bundelen kunnen we efficiënter optreden en schaalvoordelen creëren maar ook innovatiever zijn. Dat is een pluspunt voor elk van onze landen. En als voorloper van de Europese integratie is onze regionale samenwerking een voorbeeld en een aansporing voor anderen.

Onze drie regeringen hebben een gemeenschappelijk werkprogramma opgesteld voor de komende vier jaar. Het zet vooral in op groei, innovatie en veiligheid en legt zeven beleidsterreinen voor onze samenwerking vast.

Op basis van deze richtsnoeren en van het Verdrag hebben we een aantal concrete acties uitgewerkt in het jaarplan die we in 2013 gezamenlijk willen uitrollen. Dit jaarplan is opgebouwd rond de drie kernthema's van de Benelux-Unie, met name de samenwerking op gebied van economie, duurzame ontwikkeling en veiligheid.

Het jaarplan 2013 en het meerjarenprogramma 2013-2016 moeten gezamenlijk worden gelezen. Ze vullen mekaar aan; samen geven ze uitdrukking aan onze gemeenschappelijke ambitie. We zijn er ons van bewust dat sommige van deze initiatieven afhankelijk zijn van politieke, economische of maatschappelijke ontwikkelingen in de Benelux, in Europa of op internationaal niveau. Dat neemt niet weg dat we ze op middellange termijn willen gerealiseerd zien en daarbij aandacht zullen hebben voor de veranderende omgevingsfactoren.

December 2012,
Het Comité van ministers van de Benelux-Unie

2. Rol van het Secretariaat-Generaal

2.1. De spil van de Benelux-samenwerking

Het Secretariaat-Generaal is een van de vijf instellingen en is door zijn taakstelling de spil van de samenwerking van de Benelux-Unie. Doordat het Secretariaat-Generaal als permanente instelling onpartijdig opereert, vervult het een wezenlijke rol bij het dagelijkse functioneren van de Benelux.

Naast de nodige kennis en ervaring die in de loop der jaren is opgedaan, levert het Secretariaat-Generaal ook facilitaire steun en is het een overlegplatform van de drie landen. Dit vaste steunpunt biedt tevens het voordeel dat sommige administratieve hobbels gemakkelijker kunnen worden genomen en dat dwarsverbanden tussen de verschillende thema's en initiatieven kunnen worden gelegd.

Het secretariaat beschikt eveneens over een uitgebreid netwerk van contactpunten met talloze overheden en instellingen binnen en buiten de Benelux. In de praktijk is onbekendheid met het politieke en bestuurlijke bestel aan de andere zijde van de grens immers vaak de grootste drempel voor een geslaagde samenwerking. Met behulp van het Secretariaat-Generaal kunnen initiatieven sneller concrete invulling krijgen.

De contactgegevens van de aanspreekpunten bij het Secretariaat-Generaal treft u achteraan in dit jaarplan aan maar kunt u eveneens terugvinden op de website www.benelux.int.

2.2. Rol van het Secretariaat-Generaal

- Toetsen van voorstellen voor nieuwe initiatieven van een van de partners en zelfs eigen voorstellen doen;
- Stimuleren van de samenwerking door praktische en inhoudelijke voorstellen uit te werken en ze vervolgens ter goedkeuring voor te leggen aan de vertegenwoordigers van de drie Benelux-landen;
- Indien nodig actief bijdragen aan het streven naar compromissen om de samenwerking vooruit te helpen;
- Voorbereiden van de agenda, de verslaglegging doen en zorgen voor de opvolging van de afgesproken actiepunten;
- Indien nodig eveneens bekleeden van het voorzitterschap bij werkvergaderingen;
- Ondersteunen van de landen bij de uitwerking van de juridische en praktische omkadering van de afgesproken actiepunten;
- Optreden als procesbeheerder met name bij de uitwerkingsfase;
- Organiseren, beleggen en faciliteren van vergaderingen, symposia en conferenties die binnen de opdracht van het Secretariaat-Generaal vallen;
- Indien nodig opzetten van een samenwerking rond de implementatie van Europese richtlijnen die onderling tussen de drie landen worden afgestemd;
- Voorbereiden van de juridische instrumenten van het Comité van ministers (Benelux-beschikkingen, -aanbevelingen, -richtlijnen, MoU, verdragen, enz);
- Opvolgen van het goedkeuringsproces met betrekking tot de juridische Benelux-instrumenten;

- Zorg dragen voor de beantwoording en opvolging van de aanbevelingen van het Benelux-parlement;
- Voorbereiden van het jaarplan en het jaarverslag ten behoeve van het Comité van ministers van de Benelux-Unie en bewaken van de voortgang.

3. Interne markt en economische unie

INLEIDING

Samenwerking inzake energie en transport staat voor de Benelux-landen hoog op de politieke agenda.

Het zoeken naar alternatieven voor kernenergie alsmede de ramp in Fukushima vragen om fundamentele reflecties inzake veiligheid in het algemeen, bevoorradingszekerheid en betaalbaarheid van energie. Landen kunnen dit niet apart oplossen. De burens zijn de eerste partners om duurzame antwoorden te formuleren op de uitdagingen.

Economische groei kan antwoorden bieden op de huidige crisis. Mobiliteitsproblemen op het Benelux-grondgebied belemmeren echter nog steeds het vrij verkeer van producten en diensten. Dit is een rem op de verdere ontwikkeling van de economie. Gezamenlijke strategieën kunnen dit ondervangen.

De kenniseconomie is momenteel een van de belangrijkste factoren om de groei te herstellen. Ook hier zijn samenwerking en specialisatie de sleutelwoorden. Kleinere landen of regio's moeten naar allianties zoeken om de kennis te ontwikkelen en om te zetten in werkbare projecten. Dit jaarplan wil een aanzet geven om op deze terreinen nieuwe samenwerkingsverbanden binnen de Benelux te realiseren.

3.1. Energiebeleid

Algemene doelstelling

- Verhogen van de zichtbaarheid van de Benelux-Unie als aanjager van regionale samenwerking en zo de kweekvijver voor vernieuwende en vooruitstrevende ideeën in Europa blijven.

Voortgangsprojecten

- Benelux speelde een voortrekkersrol in Europa door de geslaagde koppeling van de groothandelsmarkt voor elektriciteitslevering met Frankrijk en Duitsland en het pionierswerk rond regionale grensoverschrijdende investeringsplannen;
- Geven van nog concretere invulling aan de bestaande regionale samenwerkingsverbanden:
 - Inzake elektriciteit wordt de flow based marktkoppeling tot stand gebracht waartoe Benelux partijen bij elkaar brengt;

- Inzake gas vindt er uitwisseling plaats van goede praktijken op het vlak van preventieve maatregelen, worden infrastructuurprojecten voor onderlinge verbindingen opgepakt en crisisinformatiekanalen geformaliseerd. Nu de samenwerking op het vlak van bevoorradingszekerheid gestart is werkt het Gasplatform aan een gecoördineerde aanpak om te komen tot een geïntegreerde aardgasmarkt;
- Inzake windenergie voert het North Seas Countries' Offshore Grid Initiative (NSCOGI) samen met de andere landen rond de Noordzee de laatste afspraken uit het Memorandum of Understanding uit zoals het uitwerken van een voorstel voor de verdeling van kosten voor het anticipatief investeren in geïntegreerde netwerkinfrastructuur in zee en de goede afhandeling van de identificatie en selectie van projecten van algemeen belang. De Benelux ziet toe op de voortgang.

Nieuwe projecten 2013

- Versterken van de dynamiek en betrouwbaarheid van de energiemarkt door nieuwe thema's te onderzoeken zoals capaciteitsmarkten, loop flows, compatibiliteit van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie of het creëren van synergie tussen de gas- en elektriciteitsbevoorrading;
- Uitwisselen van goede praktijken rond de transitie naar een koolstofarme energievoorziening;
- Uitwerken van inhoudelijke en praktische voorstellen voor de organisatie van een Comité van ministers van de Benelux-ministers van Energie ter goedkeuring van het politieke prioriteitenprogramma;
- Uitwerken van concrete voorstellen voor nieuwe samenwerking rond elektrische voertuigen en slimme mobiliteit op basis van de resultaten van het verkennende onderzoek in 2012.

Werkgroepen en commissies

- PentalateralEnergy Forum
 - ministerieeloverleg
 - coördinatorenoverleg (Penta-coördinatoren)
 - Support Group 1 (Penta SG1)
 - Support Group 2 (Penta SG2)
- Gas Platform
 - Coördinatorenoverleg (Gas-Coördinatoren)
 - Working Group 1 (Gas Platform WG1)
 - Working Group 2 (Gas Platform WG2)
- North Seas Countries' Offshore Grid Initiative
 - ministerieeloverleg
 - Steering Committee (NSCOGI Steering committee)
 - Working Group

3.2. Voedselveiligheids-, diergezondheids- en dierenwelzijnsaangelegenheden

Algemene doelstellingen

- Verbeteren van de voedselveiligheid, de diergezondheid en het dierenwelzijn;
- Versterken van de samenwerking bij Europese strategische dossiers.

Voortgangsprojecten

- Elkaar informeren over de omzetting en de uitvoering van de Europese regelgeving inzake diervoeders;
- Verder houden de hoofden van de veterinaire diensten van de Benelux en Noordrijn-Westfalen elkaar op de hoogte van de gezondheidssituatie van de dieren in de regio ter voorkoming van dierziekten. Ze stellen elkaar in kennis van de belangrijkste aspecten van hun strategieën ter bestrijding van mond- en klauwzeer om te vermijden dat aan weerszijden van de grens tegenstrijdige maatregelen worden genomen bij uitbraak van een ziekte;
- Verder formaliseren van de wederzijdse erkenning van jagers die gemachtigd zijn tot het initieel onderzoek van wild om het transport van ongevild wild in de Benelux te faciliteren.

Nieuweprojecten2013

- Bundelen van de krachten in de strijd tegen antibioticaresistentie en organiseren van een vergadering over dit thema met de hoofden van de bevoegde diensten voor voedselveiligheid;
- Opnieuw bekijken van de EU-richtlijn inzake diergeneesmiddelen en de controle van diervoeders;
- Opstellen van een Benelux-beschikking over de traceerbaarheid van grazend vee over de grens.

Werkgroepen en commissies

- Strategisch CVO-overleg (VET-CVO)
- Veterinaire vraagstukken (VET-DIV)
- Veterinaire vraagstukken Grensbeweidning (VET-GRENS)
- Veterinaire vraagstukken Crisisoefening
- Voedselveiligheid dierenvoerders (VV-SA/DV-AA)

3.3. Samenwerking in de grensgebieden

Algemene doelstelling

- Het versterken van de grensoverschrijdende samenwerking is één van de twee hoofddoelstellingen van het Benelux-Verdrag 2008. De Benelux-landen willen verder gaan dan Europa door hun eigen juridisch kader aan te passen om grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden tussen onze drie landen op te helpen starten en te ondersteunen.

Voortgangprojecten

- Opvolging Benelux-Overeenkomst Grensoverschrijdende Samenwerking (GS):
 - Actualisering Benelux-Overeenkomst GS
Ondertekening van het nieuwe Benelux-Verdrag Grensoverschrijdende Samenwerking wordt verwacht in de eerste helft van 2013;
 - Adviseurschap ten behoeve van toepassingen van de Benelux-Overeenkomst GS
Het Secretariaat-Generaal vervult een adviserende rol voor grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden die samenwerken op basis van de Benelux-Overeenkomst Grensoverschrijdende Samenwerking en op basis van de Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS) - Verordening zoals onder andere Euregio Scheldemond, Euregio Maas-Rijn, MAHHL¹, Benego, diverse samenwerkingsverbanden in Baarle, EGTS Linieland van Waas en Hulst, GOL² Gent-Terneuzen, GOL Assenede-Terneuzen. Zo worden de samenwerkingsverbanden ondersteund bij het signaleren van knelpunten, de organisatie van vergaderingen en het opstellen van mogelijke INTERREG³ projecten;
 - Acquisitie van nieuwe toepassingen van de Benelux-Overeenkomst GS
Het Secretariaat-Generaal zal ook in 2012 overheden en andere organisaties die gebruik willen maken van de Benelux-Overeenkomst GS, het nieuwe Verdrag GS of de EGTS-Verordening, begeleiden bij het traject naar meer formele samenwerking;
- Agenda Grensoverschrijdende Samenwerking in de grensgebieden
In samenwerking met andere partners in de Benelux-landen (ministeries van Binnenlandse Zaken, Buitenlandse Zaken, territoriale overheden, grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden, etc) vindt actualisering plaats van de bestaande overzichten van knelpunten in de verschillende gebieden.

Werkgroepen en commissies

- Directiecomité Grensoverschrijdende Samenwerking (GS-CT-Dir)
- Commissie(GS-CT)

3.4. Verkeer en vervoer

Algemene doelstellingen

- Beheersen van verkeersstromen;
- Wegwerken van problemen bij het grensoverschrijdend openbaar vervoer;

¹MAHHL staat voor: Maastricht - Aachen - Hasselt - Heerlen - Liège

²Grensoverschrijdend Openbaar Lichaam

³Het Interreg Community Initiative, kortweg Interreg, is een Europees programma dat zich inzet voor grensvervaging in Europa. Interreg, betaald door de Europese Unie, probeert de samenwerking te bevorderen tussen regionale gebieden in verschillende landen.

- Versterken van de samenwerking voor de inspectiediensten wegvervoer van de Benelux-landen.

Voortgangprojecten

- Organiseren van een overleg tussen de vaarwegbeheerders in het Waals-Vlaams-Nederlandse grensgebied met betrekking tot de Maas en de erop aansluitende Vlaamse en Nederlandse kanalen;
- Nagaan hoe in het kader van de voorbereidingen in België voor de invoering van wegbeprijzing (kilometerheffing en vignet) onnodige administratieve lasten voor buitenlandse weggebruikers en problemen voor de bewoners in de grensgebieden kunnen worden voorkomen. Frankrijk is als waarnemer betrokken bij het overleg;
- Samenbrengen van vervoerseconomen en beleidsverantwoordelijken in het kader van een actueel thema tijdens de Benelux-Bivec (Benelux Interuniversitaire Groepering van Vervoerseconomen)-studiedag;
- Afsluiten van een Belgisch-Nederlands verdrag inzake uitwisseling van kentekengegevens bij verkeersovertredingen;
- Jaarlijks overleg tussen de landen over de omzetting van internationale afspraken (ILO, EU) inzake arbeidsvoorwaarden voor zeevarenden in nationaal recht.

Nieuwe projecten 2013

- Onderzoeken van de modaliteiten voor afschaffing in Benelux-verband van een controledocument ('het groene reisblad') voor internationaal ongeregeld busvervoer;
- Nagaan of op basis van artikel 350 van het Verdrag van Lissabon in Benelux-verband een uitzondering kan worden gemaakt op de Europese regelgeving inzake maten en gewichten voor wat betreft grensoverschrijdend vervoer met voertuigen geladen met 45-voets containers;
- Intensiveren van de samenwerking tussen de inspectiediensten inzake wegvervoerregeling om zoveel mogelijk uniformiteit bij de uitvoering van de EU-wegvervoerregeling te bewerkstelligen en tot schaalvoordelen te komen door benutting van elkaars capaciteit, expertise en ervaring;
- In overleg met de Vlaams-Nederlandse Scheldec commissie omschrijven van de rol die het Secretariaat-Generaal verder zal opnemen bij de stakeholdersactiviteiten in het Schelde-estuarium.

Werkgroepen en commissies

- Directiecomité Verkeer & Vervoer (VE-DIR)
- Werkgroep Verkeer en vervoer over land – Wegbeprijzing (VE-TER-Wb)
- Werkgroep Verkeer en vervoer – Verkeersveiligheid (VE-TER-Vv)
- Verkeer werkgroep spoorvervoer (VE-TER- Rail)
- Verkeer-Maritieme zaken-ILO (VE-AM-ILO)

3.5. Economische samenwerking

Algemene doelstelling

- De Benelux zal binnen Europa een voortrekkersrol spelen bij de realisatie van de Europese Lissabon-doelstellingen voor groei en banen.

Voortgangprojecten

- Afstemming en informatieverschaffing met betrekking tot de inzet en toekomst van een aantal Europese fondsen (structuurfondsen, technologie- en innovatiefondsen) en met betrekking tot de programma's zoals vereenvoudiging van administratieve lasten, inzet van overheidsmiddelen, etc.;
- Het Secretariaat-Generaal trekt, in samenwerking met de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), het project "Indicators of Local Transition to a Low Carbon Economy in the Benelux" teneinde in de Benelux-landen te komen tot de nadere definiëring van indicatoren voor de meting van de overgang naar een groenere economie;
- Verder uitbouwen van de samenwerking ten behoeve van overheden en bedrijfsleven rond o.m. de ontwikkeling van de kenniseconomie, groene economie, innovatie, "smart"specialisatie en clusterwerking;
- In overleg met de partners zullen ook in 2013 onderwerpen ter ondersteuning van het MKB/KMO en de grote bedrijven in de Benelux-landen gezamenlijk worden aangepakt.

Nieuw project 2013

- Verder uitbouwen van de samenwerking ten behoeve van overheden en bedrijfsleven o.m. rond de ontwikkeling van de "keyenablingtechnologies"⁴.

Werkgroep en commissie

- Werkgroep Regionaal Economisch Beleid (REB)

3.6. Intellectuele eigendom

Algemene doelstelling

- De Benelux-Unie neemt alle nuttige initiatieven die bijdragen tot een efficiënte en eenvoudige toegang tot de bescherming van de intellectuele eigendomsrechten.

Voortgangproject

- Invoeren van een nieuwe procedure ten dienste van houders van oudere merken of andere belanghebbenden, die hen een ruimere mogelijkheid biedt om de inschrijving van onterechte merken te kunnen laten schrappen.

⁴Deze sleuteltechnologieën(KET) worden gebruikt en geïntegreerd in tal van alledaagse voorwerpen zoals smartphones en elektrische auto's. Deze KET-markt, die zowel betrekking heeft op micro-elektronica, industriële biotechnologie als nanotechnologie, vertegenwoordigt een enorm economisch potentieel.

Nieuw project 2013

- Organiseren van een voortgangsoverleg teneinde de administratieve samenwerking inzake octrooien te toetsen op mogelijke obstakels op vlak van reglementeringen.

Werkgroep en commissie

- Werkgroep Intellectuele en commerciële eigendom (PIC)

3.7. Consumentenbescherming

Algemene doelstelling

- Uitwisselen van strategische standpunten in het kader van de EU via vooroverleg in de aanloop naar vergaderingen van het Consumer Policy Committee (CPC).

Voortgangprojecten

- Opstellen van een gemeenschappelijke guidance om aanbieders en consumenten van te voren te informeren over wetgeving inzake webwinkels;
- Delen van ervaringen en bevindingen n.a.v. nationale initiatieven inzake toezicht op grensoverschrijdende activiteiten en delen van elkaars werkmethodeken.

Nieuw project 2013

- Versterken van de operationele samenwerking d.m.v. gezamenlijke onderzoeken om te toetsen of de praktijken van de aanbieders in overeenstemming zijn met de regelgeving inzake consumentenbescherming.

Werkgroepen en commissies

- Strategisch overleg consumentenbescherming (CB-PC)
- Subgroep Controle voor het organiseren van gezamenlijke onderzoeken (CB-PC-Contr.)

3.8. Ondernemerschap

Algemene doelstelling

- In juni 2012 hebben de drie Benelux-landen ingestemd met een afgestemde aanpak om frauduleuze praktijken door georganiseerde groepen die het voornamelijk op het midden- en kleinbedrijf gemunt hebben, een halt toe te roepen.

Nieuwe projecten 2013

- Initiëren van multilaterale samenwerking tussen de ministeries van Economie en Justitie;
- Kwantificeren van de verliezen als gevolg van oplichting van bedrijven en de grote mechanismen erachter aan het licht brengen om bestuurders te wijzen op de « sense of urgency ».

4. Duurzame ontwikkeling

INLEIDING

Duurzame ontwikkeling vormt een essentiële voorwaarde voor een welvarende Benelux en is een transversaal beleidsthema. Het gaat over een evenwichtige ontwikkeling, zowel economisch, ecologisch als op het vlak van sociale cohesie.

In 2013 zullen wij ons in dit verband focussen op concrete acties inzake milieu en klimaat, ruimte, natuur, jeugd, grensarbeid en andere vraagstukken van duurzame ontwikkeling en sociale cohesie. Nieuwe onderwerpen zijn o.a. samenwerking op het vlak van gezondheidszorg en de aanpak van de vergrijzingsproblematiek.

4.1. Ruimtelijke ordening

Algemene doelstelling

- Er wordt goed gebruikgemaakt van de ruimte. Ruimte is een belangrijke randvoorwaarde voor duurzame economische groei en raakt aan vrijwel alle thema's onder duurzame ontwikkeling. Energie-infrastructuur, bescherming van de natuur, stromen van grensarbeiders, demografische veranderingen, etc. hebben alle een invloed op het ruimtegebruik en vragen om strategische ruimtelijke inpassing, zowel in de dichtbevolkte als meer rurale delen van de Benelux.

Voortgangprojecten

- **Algemene multilaterale samenwerking**
 - Kennisuitwisseling over ruimtelijke ordeningsplannen en integrale stedelijke strategieën rond de implementatie van Europese strategieën en richtlijnen met een ruimtelijke impact.
- **Grensoverschrijdende bilaterale samenwerking**
 - Afstemmen van ruimtelijke activiteiten aan weerszijden van de grens ter voorkoming dat activiteiten over de grens concrete investeringen blokkeren (planconsultatie):
 - Bevordering van de toepassing in het Vlaams-Nederlandse grensgebied van de in 2012 bestuurlijk bekrachtigde 'Handreiking voor grensoverschrijdende planconsultaties' en doorvoeren van mogelijke verbeteringen in de toepassingspraktijk;
 - Actualiseren van het jaarlijkse 'Overzicht ruimtelijke plannen' van de grenscommissies VLANED en OOST. Deze jaarlijkse 'kalender' omvat verwachte aankomende plannen met daaraan verbonden consultatieprocedures en grensoverschrijdende effecten.

- Vaststellen van de onderwerpen van samenwerking tussen Wallonië en Luxemburg in de grenscommissie SUD op het vlak van stedelijke ontwikkeling en grensoverschrijdende mobiliteitsvraagstukken. Daarnaast zal een projectaanpak worden vastgesteld voor de opmaak van een actiekaart 'Grensoverschrijdende ruimtelijke ontwikkeling' in het Waalse, Luxemburgse en Franse grensgebied;
- Realisatie van de eerste helft van een actor- en gebiedsgerichte analyse van de consequenties van grensoverschrijdende netwerken in het VLANED-gebied. Focus zal hierbij liggen op bestaande regelgeving en ruimtelijke faciliteringsmaatregelen gericht op 'main- en brainports'. Uitkomst zal worden voorgelegd aan de VLANED-bestuurders voor verdere beslissingen hieromtrent;
- Strategiebepaling inzake de wijze waarop de VLANED een rol kan spelen in de programmering en m.n. uitwerking van het nieuwe Europese cohesiebeleid;
- Kennisuitwisseling over actuele ruimtelijke opgaven voor de grensgebieden, zoals economie/innovatie, demografie/krimp, omgevingsrecht, klimaat, natuur en duurzame energie.

Nieuwe projecten 2013

- **Algemene multilaterale samenwerking**

- Het maken van een grensoverschrijdende vergelijking en verbetering van de afstemming inzake uitvoering van plannen, met als model 'gebiedsagenda's';
- Vaststellen op welke aspecten alsmede hoe nader samengewerkt kan worden in de Benelux-(grens)regio's en steden rond demografische ontwikkelingen zoals bevolkingskrimp, -concentratie en -verdichting in de Benelux;
- Organiseren van een thema/netwerkdag in samenwerking met projectpartners over concreet lopende strategische ruimtelijke ordeningsprojecten met effecten over de grens (Maasvallei, Bosland en Albertknoop).

Werkgroepen en commissies

- Ruimtelijke ordening (RO/BCRO/CSAT)
- Ruimtelijke ordening – Grenscommissie Oost (RO/O-E(OOST))
- Ruimtelijke ordening – Grenscommissie SUD (RO/SUD)
- Ruimtelijke ordening – Grenscommissie Vlaanderen-Nederland (RO/VLANED)
- Commissie Urbiscoop (Immigratie en energie-efficiëntie)

4.2. Milieu en Duurzaamheid

Algemene doelstelling

- Door samenwerking op het vlak van de strijd tegen klimaatverandering waaronder stimulering van duurzame energie zullen de Benelux-landen hun voortrekkersrol in Europa op dit terrein verder verstevigen.

Voortgangsproject

- De laatste hand leggen aan de stedelijke aanpak (Urbiscoop) voor energie-efficiëntie in de bebouwde omgeving, d.w.z. het organiseren van een seminar over luchtkwaliteit/isolatie, het verspreiden van goodpractices op het vlak van financiering en bewustmaking, alsook het formuleren van beleidsaanbevelingen.

Nieuwe projecten 2013

- Initiëren van de samenwerking op het vlak van:
 - energietransitie, hernieuwbare energie;
 - opvang en opslag van CO₂ (Carbon Capture and Storage - CCS);
 - luchtkwaliteit: mede in het licht van het Europees Jaar van de Lucht in 2013 en de herziening van de richtlijn Luchtkwaliteit het thema grensoverschrijdende luchtverontreiniging bespreken.
- Nagaan van mogelijkheden op het gebied van het grensoverschrijdende beheer, verwerking en transport van (elektronisch) afval.

Werkgroep en commissie

- Energie-efficiëntie in de steden (URBI/EN)

4.3. Natuurbehoud en landschapsbescherming

Algemene doelstelling

- De drie landen willen een actief gecoördineerd beleid voeren op het gebied van natuurbehoud, instandhouding van natuurgebieden, landschapsbescherming en herstel van de biodiversiteit met oog voor economische en sociale ontwikkeling.

Voortgangsprojecten

- Aanpassen en actualiseren van de (o.m. juridische) basisinstrumenten voor de Benelux-samenwerking op het gebied van jacht, natuurbehoud en landschapsbescherming;
- Vergroten van kennis en expertise op het gebied van educatie voor duurzame ontwikkeling via een conferentie in Nederland;
- Bestrijden van de handel in illegaal gekapt hout door de coördinatie tussen de havendouanediensden te bevorderen;
- Versterken van de samenhang en de grensoverschrijdende continuïteit van ecologische netwerken door :

- het stimuleren van concrete grensoverschrijdende projecten voor de bescherming van soorten en habitats, die door de EU moeten worden gefinancierd;
- het steunen van nieuwe initiatieven voor grensoverschrijdende samenwerkingsstructuren zoals het Drielandenpark.

Nieuwe projecten 2013

- Opzetten van een *'Ecoregional risk assessment scheme and information system'* voor de bestrijding van invasieve exoten door de samenwerking te formaliseren;
- Uitwerken van het begrip « groene infrastructuur » als concept voor de ontwikkeling van groene ruimten in stedelijke en grootstedelijke gebieden.

Werkgroepen en commissies

- Projectgroep Drielandenpark (NAT/3LP-PG)
- Stuurgroep Drielandenpark (NAT/3LP-STG)
- Natuurbehoud en landschapsbescherming – Bos en hout (NAT/BOSSEN-HOUT)
- Natuurbehoud en landschapsbescherming – BNL- Directeuren Natuur, jacht, bossen (NAT/DIR)
- Natuurbehoud en landschapsbescherming – Educatie Duurzame ontwikkeling (NAT/EDUC)
- Grensoverschrijdend Bijzondere Commissie Grenspark De Zoom – Kalmthoutse Heide(NAT/GPK/DIR)
- Natuurbehoud en landschapsbescherming Jacht en Vogels (NAT/JV)
- Natuurbehoud en landschapsbescherming – Trekvisserij (NAT/MIG)
- Natuurbehoud en landschapsbescherming – Exoten (NAT/EXO)
- Transfrontalier Wallonie – Luxembourg (NAT/W-L)

4.4. Jeugdbeleid

Algemene doelstelling

- Verdere uitvoering geven aan het Benelux-MoU« Gelijke rechten en kansen voor alle kinderen en jongeren» van 27 november 2009. Dit richt zich o.m. op onderwijs, arbeidsmarkt en mobiliteit van jongeren in het algemeen. Daarbij staat centraal het bevorderen van participatie, gelijke rechten en kansen voor alle kinderen en jongeren in de Benelux.

Voortgangsprojecten

- Uitvoeren van het werkprogramma Jeugd 2013-2016;
- Verder ontwikkelen van indicatoren voor jeugdbeleid;
- Presenteren van gemeenschappelijke Benelux-standpunten tijdens internationale bijeenkomsten;

- Uitvoering geven aan Europese voorstellen die in het kader van de « open coördinatiemethode » zijn uitgewerkt;
- Uitvoering geven aan de « gestructureerde dialoog met jongeren ».

Nieuwe projecten 2013

- Een proces van « peer learning » opstarten op het gebied van jeugdbeleindicatoren;
- Ontwikkeling van een Benelux-jeugd rapport.

Werkgroep en commissie

- Jeugdbeleid (JEUGD)

4.5. Sociale cohesie en grensarbeid

Algemene doelstelling

- De Benelux-landen zullen hun samenwerking voortzetten inzake de bevordering van de sociale cohesie in de Benelux door middel van het stimuleren van o.m. mobiliteit en participatie van alle burgers in de maatschappij (met name ouderen, jongeren, migranten en grensarbeiders).

Voortgangsprojecten

- **Sociale cohesie**
 - Vaststellen van een stedelijke Benelux-aanpak (Urbiscoop-migratie) voor de beheersing van de instroom en een betere integratie van migranten uit Midden- en Oost-Europa.
- **Grensarbeid**
 - Actualiseren en publiceren van de Benelux-brochures 2013 voor grensarbeiders alsmede integreren van de brochures in het Benelux-webportal grensarbeid.

Nieuwe projecten 2013

- **Sociale cohesie**
 - Stimuleren van het inrichten van regionale contact-/infopunten alsmede het bevorderen van elektronische informatie-uitwisseling (e-Health) op het vlak van gegevens inzake zorgcapaciteit, recepten, zeldzame ziekten en behoefte zorgpersoneel;
 - Stimuleren grensoverschrijdende samenwerking van huisartsen en dokterswachtposten.
- **Grensarbeid**
 - Ontwikkelen van een strategische visie op de grensoverschrijdende regionale arbeidsmarkten.

Werkgroepen en commissies

- Migratie (URBISCOOP - URBI/MIG)
- Sociale zekerheid grensarbeiders (GA-TT/SO-FRONT)
- Website grensarbeiders (PORTAALSITE NL-BE-NRW)

5. Justitie en binnenlandse zaken

INLEIDING

De burger verwacht van de overheid dat zij zorgt voor zijn veiligheid, justitie en levenskwaliteit. Dit samenwerkingsgebied zal dan ook worden verdiept waarbij de nadruk zal worden gelegd op preventie, ordehandhaving, criminaliteitsbestrijding en beheersing van grootschalige incidenten.

Veiligheid is dus een domein dat zich bij uitstek leent voor een zinvolle en doeltreffende samenwerking tussen buurlanden. Wij zetten hier sterk op in omdat we de ambitie hebben om, via grensoverschrijdende samenwerking, de veiligheid en het welzijn van onze burgers te verhogen en te verbeteren.

De strijd tegen frauduleuze praktijken is eveneens een duidelijke meerwaarde van de Benelux-samenwerking. Deze samenwerking zal geleidelijk worden uitgebreid naar andere activiteitssectoren.

5.1. Politie en veiligheid

Algemene doelstelling

- Op vlak van politiesamenwerking worden objectieven bepaald rond:
 - het optimaliseren van de operationele politiesamenwerking en de uitwisseling van informatie;
 - gemeenschappelijke oefeningen en opleidingen;
 - het uitlenen van politiemateriaal en de samenwerking rond nieuwe technologieën;
 - de samenwerking tussen de verbindingsofficieren;
 - de bestuurlijke aanpak van criminaliteit;
 - de preventie van gewelddadig radicalisme en terrorisme;
 - de samenwerking inzake cyberveiligheid en cybercrime;
 - de samenwerking rond de politionele inzet in civiele crisisbeheermissies.

Voortgangsprojecten

- Ontwikkelen van een samenhangend beleid op het gebied van de informatie-uitwisseling ten behoeve van het grensoverschrijdende politieoptreden;
- Verdiepen van de gezamenlijke initiatieven inzake gemeenschappelijke opleidingen;
- Uitbouwen van de samenwerking op het gebied van de bestuurlijke aanpak van criminaliteit;
- Ontwikkelen van het informatiegestuurd politieoptreden, op basis van gezamenlijke fenomeengerichte analyses;
- Optimaliseren van de nationale verbindingsofficierennetwerken opdat de aanwezigheid van een Benelux-officier in het buitenland verzekerd kan worden.

Nieuwe projecten 2013

- Bestuderen van de inzet van nieuwe media voor veiligheidsdoeleinden;
- De operationele samenwerking in het kader van de implementatie van de Europese beleidscyclus voor de bestrijding van ernstige en georganiseerde criminaliteit;
- Uitwerken van een gemeenschappelijk plan ter bestrijding van metaaldiefstal;
- Geven van een nieuwe impuls aan verschillende projecten inzake de samenwerking op gebied van cyberveiligheid;
- Organiseren van een gezamenlijke reflectie inzake civiele crisisbeheermissies.

Werkgroepen en commissies

- Benelux Strategisch overleg Politie (SENN/POL-STRAT)
- Benelux-landenoverleg Politie (SENN/POL-LAND)
- Benelux-werkgroep Verdrag politiesamenwerking (SENN/CENTR-Verdrag POL)
- Politiewerkgroep Informatie-uitwisseling in de grensstreek (SENN/POL/STRAT-INFO)
- Politiewerkgroep Gemeenschappelijke Benelux-opleidingen (SENN/POL/STRAT-FORM)
- Politiewerkgroep Verbindingsofficieren (SENN/POL/STRAT-LO)
- Politiewerkgroep Productafpersing (SENN/POL/STRAT-PRODUCTAFPERSING)
- Politiewerkgroep Communicatie Politiesamenwerking Benelux (SENN/POL/STRAT-CPB)

5.2. Rampenbestrijding en crisisbeheersing

Algemene doelstelling

- Op vlak van het beheer van crisissen en rampen zijn objectieven bepaald rond:
 - de optimalisatie van de gemeenschappelijke strategische aanpak;
 - de uitvoering van de bepalingen over de wederzijdse informatie tussen de Crisiscentra;
 - uitwisseling van ervaringen inzake identificatie en analyse van risico's binnen de Europese context;
 - de informatie aan de bevolking in noodsituaties;
 - uitwerking van samenwerkingsprocedures op nucleair vlak;
 - de oefeningen;
 - de samenwerkingstussenhulpdiensten;
 - de problematiek van de evacuatie.

Voortgangsprojecten

- Intensiveren van de samenwerking op het gebied van identificatie en analyse van risico's in de werkgroep "SENN-RISK" en complementariteitsonderzoek met de werkgroep Gis-Geodata;

- Ondertekenen van de technische afspraak met betrekking tot het sturen van een contactpersoon in geval van grensoverschrijvende crisissituaties;
- Actualiseren van de inventaris van de samenwerkingsverbanden.

Nieuwe projecten 2013

- Voorzien voor de komende jaren van kleinschalige thematische oefeningen (table-top vorm);
- Stimuleren en intensiveren van de regionale samenwerking tussen de hulpdiensten;
- Oprichting van een werkgroep inzake evacuatie naar een buurland;
- Treffen van voorzieningen met betrekking tot de wederzijdse informatie in geval van crisissen of rampen.

Wergroepen en commissies

- Strategische werkgroep Crisisbeheersing (SENN-CRISE)
- Werkgroep Risico-identificatie (SENN-CRISE/RISK)
- Werkgroep Communicatie en informatie aan de bevolking (SENN-CRISE/COM)

5.3. Personenverkeer

Algemene doelstelling

- Op het gebied van het personenverkeer zijn de objectieven de volgende:
 - het goedkeuren en toepassen van een strategisch document over de toekomstige aanpak van het terug- en overnamebeleid van de Benelux, met inbegrip van een lijst van prioritaire landen;
 - het handhaven van de Benelux-visumregelgeving;
 - het aanpassen van de instructie betreffende de terugzending/overdracht/overname tussen de Benelux-landen onderling.

Voortgangsprojecten

- het afronden van de herziening van de terug- en overnameovereenkomst met Frankrijk en van de onderhandelingen over uitvoeringsprotocollen met diverse landen van de Westelijke Balkan en met Oekraïne;
- het toevertrouwen van de functie van depositaris van Benelux-overeenkomsten met derde landen aan het Secretariaat-Generaal.

Nieuw project 2013

- het initiëren van onderhandelingen met nieuwe landen:
 - terug- en overnameovereenkomst: Oman;
 - uitvoeringsprotocollen bij de EU-overnameovereenkomst: Kaapverdië, Armenië en Azerbeidzjan;
 - één of meerdere als prioritair aangemerkte landen.

Werkgroepen en commissies

- Bijzondere commissie voor het personenverkeer – subcommissie readmissie (P-READ)
- Bijzondere commissie voor het personenverkeer – subcommissie visa (P-VISA)

5.4. Justitiële samenwerking

Algemene doelstelling

- Overwegen om een aansturend overleg Justitie in te stellen.

Voortgangsprojecten

- Voortzetten van de werkzaamheden op penitentiair gebied (bijv. ad-hocbezoeken aan instellingen, problematiek van overbevolking in gevangenissen, beheer van infrastructuur, ...);
- Bestuderen van de mogelijkheden tot intensivering van de grensoverschrijdende justitiële samenwerking (bijv. BES-initiatief).

Nieuwe projecten 2013

- Gevolg geven aan de in april 2011 door de ministers van Justitie van de drie landen ondertekende intentieverklaring over cyberveiligheid;
- Opstarten van een gestructureerde samenwerking rond mensenhandel;
- Aanzet geven tot gezamenlijk beraad over de tenuitvoerlegging van straffen;
- Versterken van het zelfbeschermend vermogen van autoriteiten, maatschappij en bedrijfsleven tegen bedreigingen vanuit de informaticawereld (cyberaanval).

Werkgroep en commissie

- Drugsverslaving in gevangenissen (SENN-JUST)

5.5. Samenwerking op het gebied van drugsbestrijding

Algemene doelstelling

- Ontwikkelen van een multidisciplinaire aanpak van de drugsproblematiek (preventie en repressie).

Voortgangsprojecten

- Uitwisselen van informatie over belangrijke beleidswijzigingen en nieuwe gebruikstrends;
- Uitwisselen van good practices inzake preventie, vervangmiddelen en zorgverlening aan drugsverslaafden.

Nieuw project 2013

- Bestuderen van de mogelijkheden om thematische seminars te organiseren, met o.m. het Europese drugsobservatorium.

Wergroep en commissie

- Wergroep Drugsbeleid-Volksgezondheid (DROG)

5.6. Spoedeisende geneeskundige hulpverlening

Algemene doelstelling

- Doel is het wegnemen van de belemmeringen in wet- en regelgeving tussen de Benelux-landen bij het geven van spoedeisende medische hulpverlening op elkaars grondgebied.
De grensoverschrijdende belemmeringen hebben betrekking op:
 - erkenningseisen;
 - organisatie van de zorg;
 - communicatie en communicatiemiddelen en
 - tarifiering.

Voortgangsproject

- Uitvoeren en evalueren van de bilaterale overeenkomsten in de Benelux met betrekking tot het spoedeisende grensoverschrijdende ambulancevervoer.

Wergroepen en commissies

- Wergroep Ambulances België - Nederland (Ambulances BE-NL)
- Wergroep Ambulances België – Luxemburg (Ambulances BE-LU)

5.7. Fiscale samenwerking en strijd tegen de fraude

Algemene doelstellingen

- Verkrijgen van politieke aansturing door middel van een ministerieel overleg voor de verdieping en de verbreding van de samenwerking;
- Ontwikkelen van risico-, detectie- en controlemaatregelen die zich richten op een proactieve aanpak met name van opkomende fenomenen;
- Uitwerken van een gemeenschappelijke benadering binnen Europese dossiers.

Voortgangsprojecten

- Uitbouwen van een risico-analyse op basis van profielen waarmee spelers binnen de carrouselfraude op stelselmatige en gestructureerde wijze kunnen worden opgespoord;
- Tegen het licht houden van fraude m.b.t. fictieve domiciliëringen en zwendelvennootschappen waarbij aandacht is voor nieuwe fenomenen;
- Uitwisselen van informatie bij controle-acties mogelijk maken;

- Bestrijden van fraude in en toezicht op de vastgoed- en bouwsector;
- Uitdiepen van de structurele knelpunten i.v.m. de implementatie van Richtlijn 2008/9/EG over de teruggave van de belasting over de toegevoegde waarde aan belastingplichtigen die niet in de lidstaat van teruggave gevestigd zijn en voorstellen van oplossingen die op het Europese niveau kunnen worden gebruikt;
- Volgen van de ontwikkelingen op het gebied van de Mini One Stop Shop (en de evolutie naar One Stop Shop).

Nieuwe projecten 2013

- Initiëren van concrete samenwerking rond trusts en andere hybride rechtsconstructies;
- Delen van ervaringen en kennis in het kader van de bestrijding van fraude bij de handel in elitepaarden;
- Geven van aandacht aan de opsporing en aanpak van faillissementsfraude;
- Opvolgen van de ontwikkelingen op het gebied van de Europese btw-aangifte;
- Uitwisselen van de grensoverschrijdende en nationale ontwikkelingen binnen het domein van de accijnzen en douane.

Werkgroepen en commissies

- Benelux Strategisch Overleg Fiscale samenwerking en strijd tegen de fraudes (FISC STRAT)
- Subgroep MTIC Benelux (FISC-MTIC BENELUX)
- Subgroep Europese Projecten: subgroep Vat Refund Procedure (FISC-VRP) & subgroep Mini One Stop Shop (FISC-MOSS)
- Subgroep Vastgoed (FISC-IMMO)
- Subgroep Trusts (FISC-TRUSTS)
- Subgroep Zwendelvennootschappen en fictieve domiciliaties (FISC-FDF)
- Subgroep Accijnzen (FISC-ACC)
- Subgroep Elitepaarden (FISC-CEP)
- Subgroep Faillissementsfraude (FISC-FAIL)

5.8. Strijd tegen grensoverschrijdende sociale fraude

Algemene doelstelling

- Verkennen van een samenwerking en er het kader voor opzetten.

Voortgangsproject

- Leggen van de nodige contacten met de bevoegde autoriteiten van de drie landen.

Nieuwe projecten 2013

- Bestuderen van mogelijkheden voor een harmonisering in de Benelux van de instrumenten die op nationaal en Europees niveau tot stand gebracht zijn;

- Beginnen met de opvolging van het antwoord van het Comité van ministers op de aanbeveling van de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad over de sociale fraude.

6. Samenwerking met andere (deel)staten

INLEIDING

Sinds 2008 werkt de Benelux samen met Noordrijn-Westfalen (NRW) op basis van een gemeenschappelijke verklaring die door de overheden werd ondertekend. België, Nederland en Luxemburg hebben sterke culturele, economische, sociale en maatschappelijke banden met deze naburige Duitse deelstaat. Met een totale bevolking van meer dan 45 miljoen inwoners, ontwikkelden de Benelux-landen en NRW zich de voorbije decennia tot een grote grensoverschrijdende regio die Europees en internationaal georiënteerd is. Meer dan 50% van alle buitenlandse investeringen in NRW is afkomstig van ondernemingen die in Nederland, België of Luxemburg gevestigd zijn. Een verdere samenwerking tussen de Benelux en NRW ligt dus voor de hand.

Op projectmatige basis zal verder worden gestreefd naar samenwerking met andere staten, deelstaten en samenwerkingsverbanden.

6.1. Noordrijn-Westfalen

Algemenedoelstelling

- Sinds de ondertekening van de Gemeenschappelijke Verklaring voor een hechtere samenwerking tussen de Benelux-Unie en NRW (december 2008) zijn met vijf thema's (politie-samenwerking, luchtkwaliteit, ruimtelijke ordening (*Landesentwicklungsplan*), veterinaire samenwerking en rampenbestrijding) concrete resultaten geboekt. De samenwerking binnen deze thema's zal in 2013 worden verdiept en uitgebreid. Ook zal rond een aantal nieuwe thema's worden samengewerkt.

Voortgangprojecten

- In het kader van voedselveiligheid, diergezondheid en dierenwelzijn werkt NRW onder meer mee aan de gezamenlijke strijd tegen antibioticaresistentie;
- Voortzetten van de samenwerking tussen steden in het kader van het Urbiscoop-project, meer bepaald op het vlak van energiebesparing en energie-efficiëntie;
- Integreren van de bestaande portals voor grensarbeiders tussen Nederland, België, Luxemburg en Noordrijn-Westfalen in een Benelux-portal;
- Voortzetten van de samenwerking in verband met politieel relevante thema's;
- Continueren van de samenwerking in de grenscommissie OOST en actualisering van het jaarlijks overzicht ruimtelijke planning. Dit omvat toekomstige plannen met daaraan verbonden consultatieprocedures en grensoverschrijdende effecten.

Nieuwe projecten voor 2013

- Verkennen van mogelijkheden voor een nieuwe samenwerking op het terrein van consumentenbescherming;
- Meenemen van de standpunten van Noordrijn-Westfalen bij strategisch overleg over crisisbeheersing. Verder zal worden gestreefd naar een hechtere samenwerking en een betere afstemming van rampenbestrijdingsplannen bij nucleaire voorvallen of ongevallen;
- Verkennen van samenwerkingsmogelijkheden in het kader van de politiesamenwerking op het gebied van metaaldiefstallen en cyberveiligheid;
- Bekijken of een samenwerking kan worden opgestart rond de bestrijding van grootschalige belastingfraude (met name op het gebied van de omzetbelasting).

6.2. Andere regionale samenwerkingsverbanden en -structuren

Algemene doelstelling

- De Benelux zal op projectmatige basis samenwerken met andere staten, deelstaten en regionale samenwerkingsverbanden indien dit de verwezenlijking van de doelstellingen van het Benelux-Verdrag bevordert en in het bijzonder de voortrekkersrol binnen het bredere kader van de Europese Unie.

Voortgangsprojecten

- Afronding van het project “Indicators of Local Transition to a Low Carbon Economy in the Benelux” in samenwerking met de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling). Doel is om in de Benelux-landen te komen tot de nadere definiëring van indicatoren voor de meting van de overgang naar een groenere economie;
- Inzetten van de overgangperiode naar een de jure autonomie van ECR zoals bedoeld in het MoU van 27 juni 2012 tussen het Benelux Secretariaat-Generaal en ECR en uitvoeren van het strategische plan om te komen tot een de jure autonomie van ECR zoals opgesteld door het Directiecomité van ECR.

Nieuw project voor 2013

- Samenwerken met andere internationale organisaties of regionale samenwerkingsverbanden en -structuren op basis van specifieke projecten uit dit jaarplan.

7. Nieuwe samenwerkingsmogelijkheden

INLEIDING

Het Secretariaat-Generaal kan op basis van zijn initiatiefrecht of op vraag van een van de partners een nieuw grensoverschrijdend initiatief opstarten waarbij wordt nagegaan of het binnen de taken valt die op grond van het Verdrag aan de Benelux-Unie zijn toevertrouwd en of er vanuit de drie landen en deelstaten draagvlak voor (te vinden) is. Dit laat de Benelux toe om snel en adequaat in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en evoluties.

7.1. E-governance en administratieve vereenvoudiging

Algemene doelstelling

- Uitgaande van de digitale agenda van de EU moeten door samenwerking kennis gedeeld, ontwikkelingskosten bespaard en de onderlinge toegankelijkheid, beschikbaarheid en interoperabiliteit van data verbeterd kunnen worden.

Nieuwe projecten voor 2013

- Onderzoeken van de nadere uitwerking van de acties inzake e-governance en administratieve vereenvoudiging die eind 2012 werden voorgesteld:
 - Samenwerking en afstemming met betrekking tot EU-ontwikkelingen, met name de Verordening betreffende de elektronische identificatie en de 'Privacyverordening';
 - Delen van kennis en applicaties inzake de administratieve vereenvoudiging in specifieke beleidsvelden die in onderling overleg worden vastgesteld;
 - Verbeteren van de interoperabiliteit tussen de landen, met focus op de grensoverschrijdende erkenning van identificaties;
 - Onderzoeken van de mogelijkheid om een webportal Grensarbeid België-Luxemburg in te richten;
 - Onderzoeken of een gezamenlijk Benelux-project opgestart kan worden in het kader van 'STORK' (Secure Identity Across Border Linked), gericht op grensoverschrijdende erkenning van nationale elektronische identificatie ten behoeve van bedrijven, particulieren en overheden.

Werkgroep en commissie

- Werkgroep e-Governance, administratieve vereenvoudiging, open data, bedrijfsinformatie en efficiëntieverbetering in de landen en gewesten van de Benelux (e-GOV).

7.2. Digitale geo-informatie

Algemene doelstelling

- Het Memorandum of Understanding terzake wil de grensoverschrijdende samenwerking, gebruikmakend van digitale geo-informatie, zo gemakkelijk mogelijk maken, kennisdeling organiseren en de INSPIRE-richtlijn een regionale uitwerking geven.

Voortgangsproject

- Organiseren van overleggen in het kader van de implementatieprocedure van de Inspire-Richtlijn om de grensoverschrijdende geosamenwerking te verbeteren.

Nieuw project voor 2013

- Zorgen voor de gecoördineerde input van praktijkervaringen uit de grensoverschrijdende geo-samenwerking in de Benelux tijdens de 'Buurlandendag' (Nederland, België, Luxemburg, UK en Duitsland) in maart 2013.

Werkgroep en commissie

- Werkgroep Grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van geodata tussen België, Nederland en Luxemburg (Gis-Geodata).

7.3. Andere initiatieven

Algemene doelstelling

- Het Secretariaat-Generaal kan in het kader van zijn initiatiefrecht dan wel op vraag van de partners mogelijke samenwerkingen op de verschillende domeinen onderzoeken.

Voortgangsproject

- Samenwerken op het gebied van de EU-richtlijnen over Overheidsopdrachten en Concessies met het oog op betere grensoverschrijdende toepassing ervan.

Nieuwe projecten voor 2013

- Onderzoeken van de samenwerkingsmogelijkheden op volgende domeinen:
 - Nieuwe technische mogelijkheden voor werking van douanediensten die betrekking hebben op het vergemakkelijken van het grensoverschrijdend vervoer van goederen (vlottere administratieve afhandeling, papierloos douanevervoer...);
 - Nadere samenwerking inzake diploma-erkenning en leermobiliteit in de Benelux met het oog op een vlottere en wederzijdse erkenning van diploma's over de grens heen;
 - Samenwerking op het gebied van prostitutie en mensenhandel met betrekking tot seksuele uitbuiting en arbeid.

8. Contacten Benelux Secretariaat-Generaal

Leden van het College

Secretaris-generaal – T. : +32 (0)2 519 38 65

J. van Laarhoven – j.vanlaarhoven@benelux.int

Belgisch adjunct-secretaris-generaal – T. : +32 (0)2 519 38 75

L. Willems – l.willems@benelux.int

Luxemburgs adjunct-secretaris-generaal – T. : +32 (0)2 519 38 85

A. de Muysen – a.demuysen@benelux.int

Interne markt en economische unie

Teamhoofd

J. Molema j.molema@benelux.int – T. +32 (0)2 519 38 42

Energiebeleid en intellectuele eigendom

F. Deloof – f.deloof@benelux.int

Samenwerking in de grensgebieden en economische samenwerking

H. Mooren – jmooren@benelux.int (tot 1 maart 2013)

Voedselveiligheids-, diergezondheids- en dierenwelzijnsaangelegenheden en
Consumentenbescherming

C. Otto – c.otto@benelux.int

Verkeer en vervoer

A. van der Niet – a.vanderniet@benelux.int

Duurzame ontwikkeling

Teamhoofd

K. Jacobs – k.jacobs@benelux.int – T. +32 (0)2 519 38 44

Natuur en landschapsbescherming, klimaat

M. Naessens – m.naessens@benelux.int

Ruimtelijke ordening, mobiliteit en sociale cohesie

H. Mooren – jmooren@benelux.int (vanaf 1 maart 2013)

Sociale cohesie en mobiliteit

S. Van Mieghem – s.vanmieghem@benelux.int

Klimaat, ruimtelijke ordening en mobiliteit, natuur en landschapsbescherming

F. Jansen - f.jansen@benelux.int

Justitie en binnenlandse zaken

Teamhoofd

Th. Charlier – th.charlier@benelux.int – T.: +32 (0)2 519 38 97

Politiële samenwerking

K. Van de Velde – k.vandevelde@benelux.int

D. Van Schelvergem – d.vanschelvergem@benelux.int

Crisisbeheersing

K. Van de Velde – k.vandevelde@benelux.int

Justitie

D. Van Schelvergem – d.vanschelvergem@benelux.int

N. Staessens – n.staessens@benelux.int

(vanaf 1 maart 2013)

Samenwerking op het gebied van drugsbestrijding

K. Van de Velde – k.vandevelde@benelux.int

Personenverkeer

D. Van Schelvergem – d.vanschelvergem@benelux.int

Euro Contrôle Route

A. De Vries – a.devries@benelux.int

Samenwerking wegcontroles

K. Van de Velde – k.vandevelde@benelux.int

Strijd tegen grootschalige fiscale en sociale fraude

Y. Havenga – y.havenga@benelux.int

Benelux-cel van de Belgische federale politie

L. Lamine – l.lamine@benelux.int

D. Van Raemdonck – d.vanraemdonck@benelux.int

C. Debacker – c.debacker@benelux.int

Samenwerking met andere (deel)staten en nieuwe samenwerkingsmogelijkheden

Hoofd Stafbureau

S. Van Rossem – s.vanrossem@benelux.int – T. +32 (0)2 519 39 07

Noordrijn-Westfalen

P. Belling, verbindingspersoon met Noordrijn-Westfalen bij de Benelux-Unie p.belling@benelux.int

Innovator

P. Janssens – p.janssens@benelux.int

Gemeenschappelijk Werkprogramma

Gemeenschappelijk Werkprogramma 2013-2016

GROEI, INNOVATIE EN VEILIGHEID

1. VISIE EN STRATEGISCH KADER

Met de inwerkingtreding van het nieuwe Verdrag op 1 januari 2012 is een belangrijke mijlpaal gezet in de geschiedenis van de Benelux.

Bij de ondertekening van het Verdrag hebben onze drie regeringen zich bereid verklaard de Benelux nieuw leven in te blazen. Met 27 miljoen inwoners, een hoge graad van economische ontwikkeling, een buitengewoon dicht wegennetwerk, tal van vervoersmodi en een hoge cohesiegraad is de Benelux-Unie een model voor samenwerking. Dit betekent evenwel niet dat de Benelux op zijn lauweren kan rusten. De Benelux moet innovatieve keuzes blijven maken en oplossingen bevorderen waarmee praktische knelpunten die burgers van onze drie landen bij de grens dan wel wegens die grens ervaren, kunnen worden opgelost. Op die manier kan de Benelux als voorloper voor verdere Europese integratie fungeren. Door samen te werken als Benelux staan de individuele lidstaten België, Nederland en Luxemburg sterker in de EU.

Elk van onze landen staat de komende maanden en jaren voor enorme uitdagingen op zowel economisch als maatschappelijk gebied. Naar onze beleving is het Verdrag het geschikte kader om onze samenwerking te versterken en samen een aantal van deze vraagstukken op te pakken. Maar de Benelux-Unie kan en moet niet alles doen. Haar succes berust op nauwe samenwerking, dag na dag, van onze landen op alle niveaus rond een aantal thema's. De komende jaren komt het erop aan maatregelen in te zetten die in grensoverschrijdend verband een terugkeer naar groei bevorderen en versterken, innovatie stimuleren en zorgen voor meer welzijn en veiligheid voor onze burgers.

De Benelux-Unie stelt een gemeenschappelijk vierjarig werkprogramma op dat het strategische kader en de grote prioriteiten in de samenwerking vastlegt om de in het Verdrag neergelegde doelstellingen op het gebied van economie, duurzame ontwikkeling en samenwerking rond veiligheid te verwezenlijken. Deze prioriteiten worden in jaarplannen omgezet in concrete acties.

N.a.v. een brede consultatieronde in het voorjaar van 2012 en gelet op de huidige sociaaleconomische situatie brengen onze drie landen voor de komende vier jaar hun gezamenlijke ambitie tot uiting in de concepten **groei, innovatie en veiligheid**.

Het Gemeenschappelijk Werkprogramma 2013-2016 onderstreept de verankering van de Benelux-Unie in Europa en de wens van de drie regeringen om samen aanjager te blijven van de Europese integratie en de grensoverschrijdende samenwerking van onze drie landen nog doeltreffender gestalte te geven.

Voor de periode 2013-2016 streven onze drie regeringen dus realistische en pragmatische doelstellingen na, wat niet wegneemt dat de Benelux-Unie flexibel blijft en voor nieuwe uitdagingen open staat. Het meerjarenprogramma is onderverdeeld in zeven grote beleidsterreinen die elk een ander aspect van deze gemeenschappelijke ambitie belichten.

Elk van deze beleidsterreinen heeft zijn eigen belang. Elk beleidsterrein vraagt om concrete en stevige acties, maar geen enkel beleidsterrein kan afzonderlijk worden opgepakt. Veel beleidsterreinen zijn onderling afhankelijk. Ze staan niet los van mekaar, maar vullen elkaar aan. Er is dus geen rangorde in de beleidsterreinen. Verder kunnen de komende jaren ook andere thema's worden meegenomen al naar gelang de actualiteit.

2. GROENBOEK, MEERJARIG GEMEENSCHAPPELIJK WERKPROGRAMMA EN JAARPLAN: INSTRUMENTEN TEN DIENSTE VAN DE BENELUX-UNIE

In het streven om zoveel mogelijk partijen inspraak te geven in het definiëren van gemeenschappelijke doelstellingen startte het Secretariaat-Generaal in het voorjaar van 2012 met een reeks activiteiten om gezamenlijk te brainstormen over de nieuwe lijnen die de Benelux-Unie de komende jaren zou kunnen uitzetten.

Het startschot werd gegeven op 3 februari 2012 met een rondetafelgesprek waarbij studenten, parlementariërs, politici, academici en andere deskundigen met elkaar in debat traden over nieuwe kansen tot samenwerking van de drie landen op basis van de mogelijkheden die het nieuwe Verdrag biedt. N.a.v. deze eerste gedachtewisseling werd een groenboek opgesteld dat de basis vormde voor vervolgbesprekingen.

In het voorjaar van 2012 werd langs schriftelijke en elektronische weg een brede consultatieronde gehouden over dit Groenboek. Tijdens deze consultatie kwam zowel de toekomst als de wenselijkheid van gemeenschappelijke acties aan bod. Doordat in het Groenboek de drie grote samenwerkingsthema's waren opgenomen, reikte het een aantal richtingen aan om zich op vele onderwerpen te bezinnen, zonder selectief of exhaustief te willen zijn.

Tot dusver heeft het Secretariaat-Generaal ruim 100 reacties gekregen n.a.v. deze consultatie. De verdeling per land, per thematische cluster en per stakeholder is vrij evenwichtig. In het algemeen zijn de voorstellen uit het Groenboek goed onthaald zowel voor wat betreft het opzet als de voorgestelde thema's. Er is dus een brede instemming om de voorgestelde aanpak te volgen.

Echter, een groot aantal bijdragen behandelen thema's die kennelijk niet met elkaar te rijmen zijn of bevatten soms uiteenlopende standpunten. Al snel is gebleken dat, indien we alle suggesties willen meenemen, er gevaar is voor verwatering terwijl onze drie landen niet alleen gezamenlijk moeten blijven optrekken, maar de activiteiten ook bij de kerntaken van de Benelux-Unie moeten aansluiten.

Het meerjarig Gemeenschappelijk Werkprogramma heeft tot doel meer focus aan te brengen binnen de activiteiten voor zover zij door onze drie landen zijn goedgekeurd. Het geeft de grote lijnen van de drie landen aan voor de komende jaren. Het meerjarig Gemeenschappelijk Werkprogramma is dus geen opsomming of bundeling van alle bijdragen, maar moet hiermee wel zijn voordeel doen. Daarom hebben we op basis van de bijdragen een prioritering doorgevoerd.

Het meerjarig Gemeenschappelijk Werkprogramma is een beleidsdocument dat nader wordt uitgewerkt in jaarplannen. Het berust op consensus en flexibiliteit, stelt geen strak programma op, maar biedt ruimte om snel, flexibel en gecoördineerd in te spelen op nieuwe gemeenschappelijke uitdagingen wanneer deze zich aanbieden. Voor de drie landen is het immers zaak om te allen tijde gereed te zijn om zich aan de Europese of internationale agenda aan te passen, innovatief te zijn en op zoek te gaan naar gemeenschappelijke werkvelden die de grootste toegevoegde waarde genereren. De actualiteit kan met zich meebrengen dat sommige thema's toch niet meer aan de orde zullen komen.

3. ZEVEN BELEIDSTERREINEN

3.1. ENERGIE

AMBITIE

De Benelux werkt enerzijds aan vergroting van de competitiviteit van de sector door de al uitgebouwde energiemarkt te verdiepen en te verbreden. Anderzijds wil de Benelux de betrouwbaarheid van de energievoorziening versterken door in te zetten op slimme infrastructuur, over de grenzen heen. De Benelux zet in op het bereiken van de noodzakelijke energietransitie en wil daarmee een basis leggen voor een koolstofarme economie. Wij kiezen daartoe voor schone energie die betrouwbaar geleverd kan worden en betaalbaar is. Ten slotte draagt de Benelux op een verstandige wijze bij tot het bereiken van de Europese doelstellingen op het vlak van hernieuwbare energie en CO₂-reductie.

LEGITIMERING

De Benelux speelt een voortrekkersrol in de totstandkoming van één interne energiemarkt. Doordat wij de koppeling van de groothandelsmarkt voor elektriciteit in de Benelux, Frankrijk, Duitsland en Oostenrijk mede hebben tot stand gebracht, bekleden wij een vooraanstaande plaats in dit eenmakingsproces. Ook op het vlak van leveringszekerheid hebben wij een aantal belangrijke instrumenten in handen. Wij hebben een aantal regionale samenwerkingsverbanden opgezet waarmee de Benelux efficiënter werk kan maken van een beter evenwicht tussen vraag en aanbod en het inschatten van de meest geschikte infrastructuur voor de vergroening van het energiesysteem. Debestaande instrumenten, het Penta-lateraal energieforum, het gasplatform en het North SeasCountries' Offshore GridInitiative willen wij optimaal gebruiken.

DOELSTELLINGEN

- **Verdiepen en verbreden van één Benelux interne energiemarkt, met een sterkere positie voor de consument**
 - verscherpen van de competitiviteit van de elektriciteitsmarkt door het uitdiepen en uitbreiden van de al gedeeltelijk uitgebouwde interne elektriciteitsmarkt;
 - versnellen van de integratie van de gasmarkten;
 - verhogen van de aandacht voor de consument in de eengemaakte markt.
- **Verhogen van de leveringszekerheid door zowel aanpassingen op het vlak van transport, opslag en distributie als op het vlak van productie**
 - afstemmen van infrastructuurwerken met het oog op het creëren van synergie, benutten van mogelijke schaalvoordelen, in beeld brengen van grote projecten en uitwisselen van best practices;
 - versterken van een stabiel regelgevend kader en investeringsklimaat.
- **Bevorderen van duurzame energie en het marktconform integreren van hernieuwbare energie**
 - stimuleren van energie-efficiëntie in o.m. de grote steden;
 - stimuleren van de R&D en verbeteren van de toeleveringsketen voor hernieuwbare energie;
 - kennis uitwisselen over de potentiële meerwaarde van samenwerking inzake de CO₂-opvang en -opslag (Carbon Captureand Storage).

3.2. LEEFMILIEU EN RUIMTE

AMBITIE

De Benelux werkt samen om de duurzaamheid van de samenleving te verbeteren. De Benelux zal bijdragen aan het behalen van de Europese milieudoelstellingen (EU 2020). De Benelux zal zich in dit verband met name inzetten op de afstemming van de implementatie van EU-richtlijnen en een pragmatische samenwerking op projectniveau om zo eventuele grenseffecten te ondervangen. Een zo efficiënt en duurzaam mogelijk ruimtegebruik, dat vooral aan de grenzen zo goed mogelijk wordt afgestemd, hoort daar nadrukkelijk bij.

LEGITIMERING

De Benelux ziet duurzaamheid als een noodzakelijke voorwaarde om een harmonieuze en evenwichtige groei op een bestendige manier te bereiken. De klimaatverandering, de economische en maatschappelijke wijzigingen zijn redenen voor ons om van milieukwaliteit, natuurbescherming, biodiversiteit en diergezondheid prioritaire aandachtspunten te maken in de komende jaren. Deze thema's blijven belangrijk vanwege het vervagen van de grenzen en de ruimtelijke druk die er vaak is, de plannen die inmiddels zijn gemaakt en de gevolgen van de klimaatverandering.

De Benelux-overeenkomsten op de gebieden natuurbehoud en landschapsbescherming, jacht en vogelbescherming, de Bijzondere Commissie Ruimtelijke Ordening en de coördinatie van gewest- en streekplannen vormen de pijlers van de Benelux-samenwerking op het vlak van leefmilieu en ruimte.

DOELSTELLINGEN

- **Bevorderen van de milieukwaliteit**

- verbeteren van de luchtkwaliteit door kennisuitwisseling en afstemming over de aanpak van grensoverschrijdende luchtverontreiniging.

- **Beheersen van afvalstromen**

- Onderzoeken van mogelijkheden tot samenwerking inzake grensoverschrijdend beheer, verwerking en transport van afval;

- **Bevorderen van de natuurbescherming**

In het kader van de nieuwe strategie van de Europese Unie om het verlies aan biodiversiteit en de achteruitgang van de ecosystemen tegen 2020 een halt toe te roepen:

- versterken van de grensoverschrijdende samenhang van de ecologische netwerken;
- implementeren en uitvoeren op afgestemde wijze van de Europese regelgeving;
- elkaar wederzijds verrijken met kennis en ervaringen.

- **Bevorderen van de diergezondheid en het dierenwelzijn**
 - instandhouden van een veilige en diervriendelijke omgeving en de veiligheid van de voedselketen op het Benelux-niveau garanderen;
 - versterken van de samenwerking bij strategische dossiers die op Europees niveau spelen zoals de nieuwe EU-regelgeving over diergezondheid en het antibioticabeleid.
- **Raadplegen en afstemmen in deruimtelijke ordening**
 - opzetten van een consultatie- en/of overlegprocedure bij het opstellen van planologische en ruimtelijke ontwikkelingsdocumenten (planconsultatie);
 - onderzoeken van een globale ruimtelijke ordeningsvisie op het vlak van projecten.
- **Verdiepen van stedelijke thema's**
 - het thema van de steden horizontaal benaderen en de sectorale aanpak overstijgen (projecten geïnitieerd op het gebied van energie of migratie).

3.3. SOCIALE COHESIE

AMBITIE

Gelet op de sociale uitdagingen waar de Benelux-landen voor staan, moeten we zorgen voor een versterking van het sociale weefsel. Bijgevolg is een aantal thema's opgenomen op het gebied van de sociale cohesie, met name aandacht voor de grensoverschrijdende arbeidsmarkt, mobiliteit, het beleid gericht op jeugdigen en voor de kwaliteit van de gezondheidszorg voor de burgers in de Benelux. De Benelux staat voor het borgen van gelijke kansen voor alle burgers.

LEGITIMERING

Het sociale luik vormt een essentieel onderdeel van het kernthema duurzame ontwikkeling. Sociale cohesie is een thema met verschillende facetten dat tot doel heeft in te spelen op verschillende maatschappelijke uitdagingen die een groot deel van de bevolking van de Benelux aangaan.

Sociale cohesie is gebaseerd op de naleving van het Europees Sociaal Handvest en de Europese Code inzake Sociale Zekerheid en de democratische waarden in het algemeen.

DOELSTELLINGEN

- **Arbeidsmarkt**
 - ontwikkelen van een strategische visie om vraag en aanbod van de grensoverschrijdende arbeidsmarkt op elkaar te laten aansluiten. Nemen van initiatieven en maatregelen op het vlak van informatievoorziening, onderwijs en het stimuleren van de ontwikkeling van "groene" jobs;
 - bevorderen van de arbeidsmobiliteit, ook meer in het algemeen en geïntegreerd met de betrokken entiteiten over de grens;

- integreren van de bestaande portaalsites voor grensarbeiders en deze desgevallend uitbreiden;
- bevorderen van de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van sociale zekerheid om de uitwisseling van goede praktijken te faciliteren en elkaar wederzijds te informeren over nationale ontwikkelingen.
- **Gezondheidszorg**
 - samenwerken rond de grensoverschrijdende coördinatie van geneeskundige diensten (ambulances, zorgaanbieders en zorgsystemen);
 - toezien op de kwaliteit van de grensoverschrijdende gezondheidszorg in de Benelux via overeenkomsten over het grensoverschrijdend verkeer van patiënten;
 - ontwikkelen van verschillende instrumenten ter facilitering van grensoverschrijdende zorg;
 - negatieve effecten van het drugsgebruik indijken.
- **Jeugd**
 - aanreiken van een platform voor kennis en expertise-uitwisselingen om gemeenschappelijke standpunten in het kader van internationale vergaderingen te presenteren (EU, EU-Raad, VN);
 - nadruk leggen op het horizontale aspect van het jeugdbeleid van de Benelux om onder andere de participatie en internationale mobiliteit van jongeren te stimuleren;
 - uitwerken van de EU-jeugdstrategie 2010-2018;
 - jongeren en jongerenorganisaties de kans geven hun standpunten over voor hen relevant beleid naar voren te brengen.

3.4. ECONOMIE EN KENNIS

AMBITIE

Een alsmaar groter deel van de economische groei komt voort uit de kenniseconomie. De productiefactor kennis neemt een steeds belangrijkere plaats in ten opzichte van klassieke productiefactoren (arbeid, natuur en kapitaal). We kunnen er dan ook niet langer aan voorbijgaan. Het bevorderen van en investeren in kenniseconomie stimuleert innovatie, die op haar beurt de economische groei bevordert; het is een bruikbare cirkel die moet worden gestimuleerd. De veelheid aan informatiestromen en de snelheid waarmee de informatietechnologie zich ontwikkelt leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van de kenniseconomie en verdienen bijgevolg ondersteuning.

LEGITIMERING

Het overleg op het gebied van economisch beleid is al 50 jaar lang de pijler van de Benelux-samenwerking. Door open te staan voor de kenniseconomie kan de Benelux een zinvolle bijdrage leveren aan de coördinatie tussen de drie landen in het kader van nieuwe economische ontwikkelingen, voor zover zij groei en innovatie in grensoverschrijdend verband bevorderen. De Benelux zal met name het midden- en kleinbedrijf (MKB/KMO's) als economisch basisweefsel stimuleren, zal inzetten op de samenwerking tussen onderzoeksinstituten en universiteiten alsook op het ontwikkelen van nieuwe kansrijke samenwerkingsthema's naar het voorbeeld van de groene economie.

DOELSTELLINGEN

• **Innovatie en kenniseconomie**

- samenwerken aan de verdere uitbouw van de kenniseconomie door het opheffen van obstakels op het gebied van onder meer de uitwisseling van kenniswerkers en administratieve en financiële barrières;
- bevorderen van de voltooiing van de interne markt via een verdergaande afstemming op het gebied van de ISO-certificering;
- actief bevorderen van netwerkvorming van het bedrijfsleven, overheden en centra voor onderzoek en ontwikkeling, ook grensoverschrijdend. Daardoor is het mogelijk krachten te bundelen en de onderlinge complementariteit te ontwikkelen;
- delen van kennis en besparen op ontwikkelingskosten om de onderlinge toegankelijkheid en beschikbaarheid van data te verbeteren. E-government en administratieve vereenvoudiging staan centraal in de digitale agenda die o.m. betere, efficiëntere en dus kostenbesparende overheden ambieert;
- samenwerken aan instrumenten voor de omschakeling naar een groene economie;
- bevorderen van een efficiënte marktwerking ter bevordering van het ondernemerschap, onder andere voor het midden- en kleinbedrijf, via vereenvoudiging van het administratief kader en een moderne regelgeving met respect voor eerlijke mededinging en de rechten van de consument;
- nastreven van afstemming ten aanzien van de beschikbare middelen ter stimulering van groei via territoriale cohesie, technologie en innovatie;
- aanreiken van praktische oplossingen voor het wegnemen van belemmeringen in het vrije verkeer van personen die werken en wonen in de grensgebieden via het Benelux Verdrag Territoriale Samenwerking, de Benelux Almanak Grensoverschrijdende Samenwerking, knelpunteninventarisaties en netwerkvorming op velerlei gebieden.

• **Telecommunicatie**

- realiseren van één lokaal Benelux-telecommunicatietarief om onnodig hoge kosten die door de grenzen worden veroorzaakt, te voorkomen.

- **Toezicht op de financiële markten**

- afstemmen van regelgeving en toezicht tussen de landen van de Benelux met het oog op het beter functioneren van de financiële markten.

3.5. MOBILITEIT

AMBITIE

De Benelux heeft aandacht in het bijzonder voor verkeersveiligheid, openbaar vervoer, multimodaliteit en verkeersmanagement. Wij houden daarbij rekening met doelstellingen van ruimtelijke ordening, leefbaarheid en duurzame ontwikkeling in hun samenhang.

LEGITIMERING

Verkeer en vervoer is door het economische belang van de transport- en distributiesector, de dichtheid van de infrastructuur, de hoge mobiliteitsgraad van de bevolking en de intensiteit van het verkeer een evident en in het nieuwe Benelux-Verdrag verankerd onderwerp voor samenwerking. Op Europees niveau is afgesproken om sterk in te zetten op duurzaamheid in deze sector. Door de aard van het onderwerp is grensoverschrijdende samenwerking hier eminent.

DOELSTELLINGEN

- **Beheersen van verkeersstromen**

- voorkomen van administratieve of fysieke knelpunten door verschillen in verkeersmanagementsystemen. In en rond de Benelux zijn of worden wegbeprijzingssystemen ontwikkeld. De monitoring van deze systemen is van groot belang voor de drie Benelux-landen, ook indien zij zelf niet opteren voor een dergelijk systeem;
- onderzoeken van de samenwerking rond verkeersmanagement en incidentenmanagement, in het bijzonder met betrekking tot informatie-uitwisseling.

- **Versterken van het grensoverschrijdend openbaar vervoer**

- afstemmen van het beleid inzake regionaal openbaar vervoer in de grensgebieden.

- **Versterken van de samenwerking tussen inspectiediensten wegvervoer**

- onderzoeken van de uitbreiding van bevoegdheden van inspecteurs over het gehele Benelux-grondgebied.

3.6. VEILIGHEID EN PERSONENVERKEER

AMBITIE

Veiligheid is een domein dat zich bij uitstek leent voor een zinvolle en doeltreffende samenwerking tussen buurlanden. Wij zetten hier sterk op in omdat we de ambitie hebben om, via grensoverschrijdende samenwerking, de veiligheid en het welzijn van onze burgers te verhogen en te verbeteren. In dit licht gaat onze aandacht in het bijzonder uit naar preventie, bewustmaking, noodplanning en het beheer van crisissen en rampen, openbare ordehandhaving, de strijd tegen (zware) criminaliteit en een gepaste reactie op alle soorten van incidenten.

Hiernaast hebben de Benelux-landen zich in EU-verband gecommitteerd aan de EU-beleidscyclus, meer specifiek aan de acht EU-brede OCTA-prioriteiten waaronder mensenhandel en mobiel banditisme.

Daarnaast wordt ook verder ingezet op samenwerking inzake de terug- en overname van onregelmatig binnengekomen en/of verblijvende personen en visumaangelegenheden.

LEGITIMERING

De structurele samenwerking op vlak van veiligheid wordt al sinds enkele jaren voornamelijk geregeld in de Senningen Actieplannen. Het eerste actieplan liep van 2007 tot 2008. In 2010 werd een nieuw actieplan goedgekeurd dat eind 2012 afloopt. De drie landen hebben er voor gekozen om voor de toekomst een actieplan voor vier jaar te maken, dat dus parallel loopt met het gemeenschappelijk werkprogramma van de Benelux voor 2013-2016.

Het Senningen Actieplan "2013-2016" bestaat uit twee grote luiken, namelijk een luik over politie en veiligheid en een luik over het beheer van crisissen en rampen. Hierin is een aantal grote objectieven vastgelegd. Voor elk objectief worden een visie en een reeks actiepunten uitgezet.

Op het gebied van het personenverkeer worden binnen de Benelux sinds jaar en dag gemeenschappelijke terug- en overnameovereenkomsten met relevante immigratieherkomstlanden afgesloten.

DOELSTELLINGEN

Op vlak van politiesamenwerking worden objectieven bepaald rond:

- het optimaliseren van de operationele politiesamenwerking en de uitwisseling van informatie;
- gemeenschappelijke oefeningen en opleidingen;
- het uitlenen van politiemateriaal en de samenwerking rond nieuwe technologieën;
- de samenwerking tussen de verbindingsofficieren;
- de bestuurlijke aanpak van criminaliteit;
- de preventie van gewelddadig radicalisme en terrorisme;
- de samenwerking inzake cyberveiligheid en cybercrime;
- de samenwerking rond de politionele inzet in civiele crisisbeheermissies.

Op vlak van het beheer van crisissen en rampen worden objectieven bepaald rond:

- de optimalisatie van de gemeenschappelijke strategische aanpak;
- de uitvoering van de bepalingen over de wederzijdse informatie tussen de Crisiscentra;
- de risico-identificatie, -analyse en -kartering;
- de informatie aan de bevolking in noodsituaties;
- de inzet op nucleair vlak;
- de oefeningen;
- de samenwerking tussen hulpdiensten;
- de problematiek van de evacuatie.

Op vlak van justitiële samenwerking worden objectieven bepaald rond:

- bevorderen en ontwikkelen van een gestructureerde samenwerking op het gebied van justitie en grensoverschrijdende rechtshulp;
- versterken van de diverse operationele samenwerkingen ad hoc rond EU-thema's en specifieke dossiers naar het voorbeeld van de samenwerking rond het gevangeniswezen;
- lanceren van nieuwe Benelux-initiatieven zoals de strijd tegen de mensenhandel en de drugsproblematiek.

Op vlak van cyberveiligheid worden objectieven bepaald rond:

- concrete invulling geven aan de ministeriële intentieverklaring van april 2011;
 - o lanceren van gezamenlijke initiatieven om te zorgen voor meer zelfbeschermend vermogen van autoriteiten, maatschappij en bedrijfsleven tegen de bedreigingen vanuit de informaticawereld;
 - o intensiveren van de samenwerking tussen de CERT-teams (Computer Emergency Response Team).

Op vlak van personenverkeer blijft het de bedoeling om gemeenschappelijke Benelux-overeenkomsten over de terug- en overname van onregelmatig binnengekomen en/of verblijvende personen en over de vrijstelling van visa te ontwikkelen.

3.7. FRAUDEPREVENTIE

AMBITIE

Het vrije verkeer van personen, goederen en diensten binnen Europa heeft de deur opengezet voor allerhande, met name grensoverschrijdende frauduleuze praktijken, die de landen individueel niet meer goed kunnen bestrijden. Een gecoördineerde en efficiënte samenwerking is volstrekt noodzakelijk. Prioritaire aandachtspunten voor de Benelux zijn inzicht krijgen in de verschillende soorten van fraude, een beeld krijgen van dreigingen en risicofactoren, preventietechnieken verbeteren en fraudeurs ontmoedigen. Wij streven naar de bescherming van consumenten en bedrijven.

Daarbij dient in de eerste plaats gezocht te worden naar strategieën die afgestemd zijn op elke beoogde activiteitssector. Deze strategieën kunnen ook dienen als katalysator voor een actie op Europees niveau.

LEGITIMERING

De strijd tegen de grootschalige fiscale fraude vormt sinds tien jaar een duidelijke meerwaarde voor de Benelux-landen. De Benelux-samenwerking waardoor nationale en internationale aanpakken samenvallen, wordt door iedereen gewaardeerd en vormt zo een inspiratiebron voor Europa. Deze flexibele methodiek maakt het bovendien mogelijk snel en efficiënt in te spelen op nieuwe vormen van fraude.

DOELSTELLINGEN

- **Grootschalige fiscale fraude**

- verbreden en verdiepen van deze activiteit;
 - o verbeteren van de samenwerking tussen de fraudebestrijdingsdiensten van de drie landen, maar ook met de banksector en de overige betrokken sectoren;
 - o ontwikkelen van risicomangement door risicoprofielen op te stellen en gezamenlijk fraude op te sporen;
 - o uitwerken van controle-instrumenten en preventieve maatregelen;
 - o organiseren van gezamenlijke grootschalige controles.

- **Grootschalige sociale fraude**
 - ontwikkelen van grensoverschrijdend overleg op dit gebied;
 - onderzocht zal worden of de Benelux een rol kan spelen inzake sociale fraude, waarbij in ieder geval de rol van malafide uitzendbureaus betrokken moet worden.
- **Acquisitiefraude**
 - starten van een samenwerking om de grote mechanismen gelieerd aan de massale business to business-acquisitiefraude (B2B) zoals oplichterij met bedrijvengidsen of met domeinnamen aan het licht te brengen en het hierdoor geleden verlies te kwantificeren.
- **Bescherming van de consumentenrechten**
 - naleven van de Europese regelgeving op het gebied van consumentenrechten via gezamenlijke onderzoeken die worden georganiseerd door de bevoegde autoriteiten en het opstellen van gezamenlijke richtsnoeren.

4. RELATIES MET ANDERE INTERNATIONALE ORGANISATIES EN DERDE LANDEN

AMBITIE

Een van de nieuwe elementen uit het Benelux-Verdrag van 2008 is dat de Benelux kan samenwerken met andere staten en deelstaten en met name met lidstaten van de Europese Unie en regionale samenwerkingsverbanden van deze lidstaten, indien dit de verwezenlijking van de doelstellingen van dit Verdrag bevordert en in het bijzonder de voortrekkersrol binnen het bredere kader van de Europese Unie. De juridische basis hiervoor is terug te vinden in deel 3 (art. 24-27) van het Benelux Unie-Verdrag.

LEGITIMERING

De vruchtbare samenwerking met Noordrijn-Westfalen werd in 2008 opgestart door middel van een gemeenschappelijke verklaring. Ondertussen werden op vijf terreinen, politiesamenwerking, crisissen, veterinaire samenwerking, ruimtelijke ordening en luchtkwaliteit merkbare resultaten geboekt en kende de samenwerking een uitbreiding naar andere thema's.

Dankzij de samenwerking met de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) verscheen eind 2012 een rapport inzake groene economie, dat een basis vormt voor verdere uitwerking in Benelux-verband.

DOELSTELLINGEN

- **Met Noordrijn-Westfalen wordt de volgende jaren samengewerkt rond energie, leefmilieu, ruimte en veiligheid**
 - verhogen van energiebesparing en energie-efficiëntie door uitwisseling van informatie en ervaring bij renovatie van gebouwen;
 - afspraken maken over netwerkplanning en uitbouw van energienetwerken;
 - analyseren van de noden van samenwerking in het kader van de politiesamenwerking;
 - beter afstemmen op het gebied van rampenbestrijding bij nucleaire incidenten of calamiteiten;
 - digitale informatievoorzieningvoorgrensarbeiders.
- **De samenwerking met Noordrijn-Westfalen kan een model zijn voor samenwerking met andere entiteiten**

Zo zal de Benelux-Unie zich de komende jaren blijven inzetten om, daar waar nuttig of nodig, samenwerkingsvormen aan te gaan met andere deelstaten of Europese lidstaten of internationale organisaties zoals de OESO en het Comité van de Regio's.
- **De Benelux-Unie blijft bereid om voor bestaande projecten de samenwerking uit te breiden naar andere landen**

Zo werd de Benelux-samenwerking tussen de inspectiediensten voor het wegvervoer (Euro Contrôle Route) de laatste jaren uitgebreid naar 14 Europese lidstaten, werken de Benelux-landen samen met andere Europese lidstaten inzake energie, enz. Op meerdere terreinen blijft de Benelux een voorloper voor Europa.
- **Problemen eindigen niet bij de grens, ook niet bij de Benelux-grenzen**

Zo is het bij de implementatie van Europese regelgeving heel belangrijk om eventuele grensoverschrijdende gevolgen goed in te schatten. Daarom dringen een goede afstemming en informatie-uitwisseling met onze burens zich op.

5. MEERWAARDE VAN DE BENELUX-SAMENWERKING

5.1. ALGEMENE CONTEXT

Doel van de samenwerking is om de grensoverschrijdende samenwerking in de Benelux op alle niveaus te versterken en te verbeteren en daarvoor verder een voortrekkersrol te vervullen binnen de Europese Unie.

De Benelux-samenwerking is een uniek netwerk om grensoverschrijdende problemen op een operationele wijze aan te pakken. Vele projecten werden tot een goede einde gebracht. Hiermee werden praktische problemen van burgers, bedrijven of overheden opgelost. Zo werden resultaten geboekt binnen beleidsterreinen zoals grensarbeid, ambulancevervoer, ruimtelijke ordening, transport en mobiliteit, intellectuele eigendom, veterinaire dossiers, politie, migratie en fiscale fraude.

De Benelux heeft vanaf zijn start verantwoordelijkheid opgenomen als aanjager van de Europese integratie op zowel politiek als operationeel vlak. Nieuwe initiatieven en projecten die nog niet rijp zijn voor de Europese agenda kunnen binnen deze regionale samenwerking aangepakt worden.

Deze aanzetten hebben de ambitie om Europese projecten te worden. Denk maar aan Schengen voor het personenverkeer, Senningen voor de politiesamenwerking, Penta voor de elektriciteitsmarkt, Autocanet voor de fiscale fraude en Euro Contrôle Route voor de wegcontroles.

De Benelux-Unie beschikt over eigen instrumenten zoals beschikkingen, overeenkomsten, aanbevelingen of richtlijnen van het Comité van ministers om deze ambities waar te maken. De Europese Unie creëert van haar kant de ruimte om dit mogelijk te maken. Artikel 350 van het EU-Verdrag voorziet er uitdrukkelijk in dat de Benelux-landen verder kunnen gaan dan Europa voorschrijft om de doelstellingen van het Benelux-Verdrag te halen.

Deze meerwaarde voor de landen wordt mogelijk gemaakt dankzij het nieuwe Benelux-Verdrag. In de begeleidende Politieke Verklaring in 2008 hebben de regeringen dit uitdrukkelijk bevestigd. De politieke aansturing gebeurt door ministeriële bijeenkomsten en hoogambtelijk overleg. Het meerjarig Gemeenschappelijk Werkprogramma en de jaarplannen geven de impulsen aan deze samenwerking en drukken de wil uit om resultaten te boeken.

5.2. SECRETARIAAT-GENERAAL

Het Secretariaat-Generaal van de Benelux-Unie, dat gevestigd is te Brussel, is de centrale spil van de samenwerking. Het voert het secretariaat van het Benelux Comité van ministers, de Benelux-Raad en de diverse commissies en werkgroepen. Dankzij de neutrale opstelling is het de bruggenbouwer tussen de verschillende partners.

Het Secretariaat-Generaal biedt de nodige kennis en ervaring aan binnen zijn beleidsterreinen. Met name het inzicht in de complexe besluitvorming binnen de drie landen biedt partners met verschillende bestuurlijke en overheidsculturen hulp en ondersteuning om bij elkaar aan te sluiten. Dit vaste steunpunt biedt het voordeel dat de opgebouwde ervaring actief kan worden benut en dat dwarsverbanden tussen verschillende initiatieven kunnen worden gelegd.

Naast de kennis en ervaring beschikt het Secretariaat-Generaal over een uitgebreid netwerk van contactpunten met de overheden en publieke instellingen. In de praktijk is onbekendheid met politieke en bestuursculturen aan de andere zijde van de grens immers vaak de grootste drempel voor samenwerking. Het Secretariaat-Generaal helpt de partners om snel en efficiënt hun gesprekspartners aan de andere zijde van de grens te ontmoeten.

Het Secretariaat-Generaal brengt verschillende overheden, maar ook stakeholders uit andere internationale instellingen, de private of academische sector samen om oplossingen te zoeken voor de uitdagingen waar onze drie landen mee geconfronteerd worden. Op Europees vlak werken de Benelux-landen reeds samen tijdens de verschillende fases van de opstelling of implementatie van de EU-regelgeving. De Benelux-Unie werkt ook aan oplossingen voor uitdagingen waar steden en gemeenten (bv. in het kader van Urbiscoop) of regionale c.q. nationale overheden mee geconfronteerd worden. Deze aanpak waarbij vertegenwoordigers van verschillende niveaus gaan samen zitten, maakt dat problemen in hun geheel bekeken, en aangepakt worden.

Het Secretariaat-Generaal heeft de laatste jaren alsmaar meer focus aangebracht om resultaatgericht op te treden. Hiervoor werd een grondige reorganisatie doorgevoerd na de ondertekening van het nieuwe Verdrag in 2008. Wij zijn verplicht om samen met de regeringen steeds opnieuw resultaten te boeken en zo de grenzen tussen de landen weg te werken.

Het Secretariaat-Generaal ontwikkelde een kader om de politieke aansturing op ministerieel en hoogambtelijk vlak te borgen. Bestuurlijk overleg, onderhandelingen tussen de delegaties en het uitwerken van Benelux-projecten moeten steeds teruggekoppeld worden naar de bewindslieden. De initiatieven en projecten dienen immers over voldoende politiek en ambtelijk draagvlak te beschikken om ze succesvol en concreet te maken.

Samenwerkingen worden als volgt ontwikkeld:

- a. Samenwerking met aansturing op ministerieel en hoogambtelijk niveau
- b. Samenwerking op operationeel vlak
- c. Samenwerking in de opstartfase
- d. Samenwerking waarbij het Secretariaat-Generaal faciliterend optreedt
- e. Samenwerking buiten het Secretariaat-Generaal waarbij het louter een aanwezigheid nastreeft of waarbij incidenteel beroep gedaan wordt op zijn expertise.

De nadruk ligt op de initiatieven waarbij de politieke aansturing op ministerieel en hoogambtelijk vlak nadrukkelijk aanwezig is. Het is de sleutel voor het behalen van resultaten. Daarom proberen wij de samenwerking na verloop van tijd op te tillen naar niveau a of b. Als dat niet lukt zal minder prioriteit gegeven worden aan de projecten.

SECRETARIAAT-GENERAAL
Regentschapsstraat 39
1000 Brussel

Het Benelux-Publicatieblad wordt uitgegeven door het Benelux Secretariaat-Generaal van de BeneluxUnie en is verkrijgbaar in het Nederlands en het Frans.

Op de website www.benelux.int kunt u het Publicatieblad van de Benelux-Unie raadplegen en kunt u zich inschrijven voor de mailinglist. U vindt er eveneens de regelgeving van de Benelux.